

Deník

David Bistřický

Člověk si asi těžko dokáže představit, jaký byl život před více než 70 lety. Nejistota, strach a úzkost byly denním chlebem válečného režimu. A když ke všem těmhle negativním faktorům přidáte ještě smutek z těžké životní ztráty, nemáte po ranním probuzení ani chuť vstát. Zvláště, když ona ztráta je na životě někoho blízkého. Vždy přijde ta samá otázka. Proč právě já? Proč my? Proč naše rodina? Proč?

Opět lezu tam, kam nemám. Zakázané ovoce však chutná nejlépe. Potichu se kradu na babiččinu půdu, kde je ta zajímavá truhla. Ano, přesně ta, která volá po svém otevření. Už několikrát jsem se vyptával, co je uvnitř. Co tak záhadného v sobě skrývá?

Pomaloučku otevírám víko, aby nebylo slyšet skřípot starých pantů. K mému údivu na mě nevypadla hora fotografií, peněz, nebo dokonce zbraní. Vlastně byla truhla vcelku prázdná. Na dně ležela jen kravata a jakási kniha v papírovém přebalu.

Milý tatínku, už je to pár let od doby, co jsme se viděli naposledy. Konečně se mi podařilo překonat strach, bolest a úzkost, proto ti píšu tento dopis. Jak je to vlastně dlouho, co jsme se neviděli? Jak se máš? Co tam nahoře děláš? Existuje vůbec nebe?

Jako by to bylo včera. Hráli jsme spolu šachy, když tě maminka poslala se smetím. Nikdy by mě nenapadlo, že naši hru už nikdy nedokončíme. Čekání na tvůj další tah je jako věčnost a stále trvá. Kdybys mi jen mohl říct, co se přihodilo? Co bylo tím spouštěcím momentem? Proč tě tam venku zastřelili?... Mohli jsme tomu nějak zabránit? Možná ano, ale asi je zbytečné se tím trápit.

Obracím list svého deníku, beru si nový kapesník a tisknu k sobě deku, do které jsem zachumlaná. Mám tak pocit bezpečí. Jako v tvém objetí, tatínku.

Už to máme za sebou. Škoda, že tu nejsi s námi a nemůžeš oslavovat konec utrpení. Jen pár měsíců navíc a měl bys ten pocit jistě také, nebo se tak alespoň domnívám. Jen pár měsíců...

Ponořen do čtení jsem málem přeslechl babičku, jak volá k večeři. Opatrně knihu pokládám zpět na místo a běžím dolů k ostatním.

U večeře sem nemyslel na nic jiného než na onen deník. Komu patřil? Co dalšího v sobě skrývá? Rychle dojídám a vracím se k četbě v podkroví.

Neboj se, tatínku, mamince nic nevyčítám. Dokonce k sobě máme blíže než kdykoliv jindy. Včera se poprvé od toho dne usmála. Určitě bys na ní byl pyšný.

Jednou jsem ji slyšela, jak si s tebou povídá při vaření oběda. „Toníčku můj, už nám zase teče střechem. Ty bys to zvládnul snadno. Ale já? Co já si bez tebe počnu?

Někdy se pak s tebou radí o nákupech. Samozřejmě přijdou i dny, kdy k tobě promlouvá s kapesníkem v ruce se slovy. „Můj ty Tondo. Proč zrovna my? Pamatuji se, jak si mě prvně políbil pod rozkvetlou třešní, nikdy na to nezapomenu...

Sebral jsem všechnu odvahu a zeptal jsem se babičky na deník skrytý v truhle. Po chvíli mračení spustila.

Dozvěděl jsem se, že deník patřil mé prababičce Elišce, která přišla v mládí o otce chvíli poté, co se vrátila z totálního nasazení v jedné německé továrně na zbraně. Příběh z mojí rodiny mě zasáhl, i když už je dávnou historií. Často nyní přemýšlím, jak bych se s takovou situací vyrovnal já? Smířil bych se s tím pocitem zbytečné ztráty? Kde najít sílu? Asi v sobě navzájem. V rodině.

A ona kravata? Na tu jsem se zeptat zapomněl. Sám si domýšlím, že ji třeba měl můj prapradědeček na sobě ve chvíli smrti... Ne to ne. Spíše to byla jeho sváteční kravata... Třeba si ji schovával na svatbu své dcery? Možná se ani nechci dozvědět pravdu. Baví mě si vymýšlet své scénáře. Koho by nebavilo mít tu moc, aby konec příběhu byl vždy šťastný?